

РЕШЕНИЕ

№ 245

гр. Стара Загора, 29.03.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

**РАЙОНЕН СЪД – СТАРА ЗАГОРА, VII-МИ ГРАЖДАНСКИ
СЪСТАВ**, в публично заседание на седми март през две хиляди двадесет и
трета година в следния състав:

Председател: Свилен Жеков

при участието на секретаря Маргарита Огн. Николова
като разгледа докладваното от Свилен Жеков Гражданско дело №
20235530100482 по описа за 2023 година

и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 103 - 257 от Гражданския процесуален
кодекс /ГПК/.

Предявените са обективно съединени установителни искове с правна
квалификация **1/** по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 9, ал. 1 ЗПК и чл. 430, ал. 1 ТЗ за
сумата от 2801,22 лв., представляваща неплатена главница по договор за
кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., **2/** по чл. 422, ал. 1 ГПК вр.
чл. 9, ал. 1 ЗПК и чл. 430, ал. 2 ТЗ за сумата от 144,00 лв., представляваща
възнаградителна лихва за периода 16.08.2019 г. – 30.10.2019 г., **3/** по чл. 422,
ал. 1 ГПК вр. чл. 9, ал. 1 ЗПК и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 431,11 лв.
представляваща обезщетение за забава за периода 30.10.2019 г. – 29.10.2020 г.
и **4/** по чл. 422, ал. 1 ГПК за сумата от 72,00 лв. разходи за уведомяване за
установяване съществуването на вземания на ищеца „Уникредит Булбанк“
АД спрямо Д. Й. Х., по договор за кредитна карта за бизнес клиенти №
***** г., за които е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК №
**** г. по ч.гр.д. 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд, ведно със
законната лихва от 30.10.2020 г. върху главницата до окончателното плащане.

Ищецът „Уникредит Булбанк“ АД твърди, че вземанията му по исковата молба произтичат от сключен между него и Кооперация „М.-З. К.“ договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г. като ответникът Д. Й. Х., бил „Солидарен длъжник“. По силата на договора ищецът предоставил на кредитополучателя кредитна карта за разрешен кредитен лимит – 3000,00 лв.

Налице било неизпълнение на Договора за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., тъй като Съгласно Раздел 1, чл. 4.2.3 от Договора за период на погасителните вноски бил определен до 15-о число на всеки месец. Кооперация „М.-З. К.“, преустановила изплащането на задълженията си по горепосочения договор за кредит, като не е заплатила в пълен размер три вноски за главница и лихва, считано от месец август 2019 г. до месец октомври 2019 г. вкл. Съгласно Раздел II, чл. 15.1.1, вр. с чл. 15.1. от договора при неизпълнение на всяко едно от което и да е от задълженията на кредитополучателя и/или третите задължени лица по Общите условия и/или по договора за кредит съответно при неплащане в срок на всяка една, от която и да е изискуема вноска по главницата и/или лихвите и/или неустойките и/или таксите и/или разноските, поетите ангажименти от кредитора за отпускане на средства от кредита по договора, както и по всеки друг кредитен инструмент, по който кредитополучателят има права на вземания срещу Банката, се прекратяват и погасяват, а ползваният кредит, ведно с начислените лихви, неустойки, такси, комисиони и разноски в пълен размер, става по преценка на Банката изцяло или частично предсрочно изискуем, дължим и платим. С оглед на това ищецът е упражнил правото си да обяви кредита за изцяло и предсрочно изискуем на 30.10.2019 г., за което длъжниците били надлежно уведомени чрез уведомления, връчени чрез ЧСИ И. С..

Поради горепосоченото неизпълнение на задълженията на длъжниците Кооперация „М.-З. К.“ и Д. Й. Х., като „Солидарен длъжник“ по Договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., ищецът подал Заявление за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК. С изпълнителен лист, издаден на ***** г. и Заповед № ***** за изпълнение на парично задължение въз основа на документ по чл. 417 ГПК от ***** г., издадени по ч. гр. д. № 2671/2020 г. Районен съд - гр. Казанлък Кооперация „М.-З. К.“ и Д. Й. Х., били осъдени да заплатят солидарно на ищеца описаните в

изпълнителния лист суми. Ищецът подал молба и било образувано изпълнително дело № 21/2021 г. по описа на ЧСИ И. С., рег. № 870 от Регистъра към КЧСИ, за сумите по горепосочените изпълнителен лист и заповед за изпълнение.

Със съдебно съобщение, получено на 30.05.2022 г., ищецът бил уведомен, че заповедта е връчена на длъжника Д. Й. Х., при условията на чл. 47, ал. 5 от ГПК, поради което и на основание чл. 415, ал. 1, т. 2 ГПК, съдът е указал на ищеца да предяви иск относно вземането си, предмет на заявлението.

Моли съда да постанови решение, с което да признае за установено, че ответникът Д. Й. Х., в качеството му на солидарен длъжник дължи на ищеца, сумата от общо 3448,33 лв., както следва: 1/ главница – 2801,22 лв., ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.10.2020 г. до изплащане на вземането; 2/ лихва върху редовна главница за периода от 16.08.2019 г. до 30.10.2019 г. – 144,00 лв.; 3/ лихва върху просрочена главница за периода от 30.10.2019 г. до 29.10.2020 г. – 431,11 лв.; 4/ разходи за уведомяване – 72,00 лв.

В срока по чл. 131, ал. 1 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от адв. Н. С., назначена за особен представител на ответника, в който заема становище за неоснователност на исковете.

В исковата молба се твърдяло, че между ищеца и ЗК „М. Ю.“, в качеството му на клиент, и ответника Д. Х., като оправомощен държател и солидарен длъжник, бил сключен договор за кредит, по силата на който на ЗК „М. Ю.“, бил предоставен кредит с общ кредитен лимит от 3000 лева, който се усвоявал чрез кредитна карта. Дори и да се приемело, че между страните са възникнали договорни отношения, от представените доказателства не се установявал фактът на усвояване на средствата и размерът на отпуснатата в кредит сума. По делото липсвали и доказателства, че посочената в договора кредитна карта е действително получена от оправомощения държател и съответно, че същият е извършвал разпореждания с нея.

На следващо място, без значение било посочването в договора, че ответникът поема задължението като солидарен длъжник на кредитополучателя, тъй като характерът на отговорността на ответника следва да се извлече от разпоредбите на договора, а не от правния термин,

употребен от страните при подписването му. От съдържанието на договора не се установявали конкретни задължения на „солидарния длъжник“ към кредитодателя, което налагало извода, че ответникът се е задължил в качеството на поръчител. Предвид изтичането на преклузивния срок по чл. 147, ал. 1 ЗЗД, и твърденията в исковата молба, че кредитът е обявен за предсрочно изискуем на 30.10.2019 г., то отговорността на ответника като поръчител била погасена. Дори да се приемело обратното към исковата молба не били представени нито уведомление по чл. 60, ал. 2 ЗКИ, нито доказателства за връчването му на солидарния длъжник, поради което не можело да се приеме, че същият е редовно уведомен за настъпилата предсрочна изискуемост. Освен това няма доказателства по делото, че действието на договора е било продължено, а самата разпоредба на чл. 12.2 от договора била неравноправна като противоречаща на чл. 143, ал. 2, т. 8 от ЗЗП.

Счита, че клаузата на чл. 3.1 на договора, с която бил уговорен месечен лихвен процент е недействителна, тъй като не отговаряла на изискванията на чл. 58 от ЗКИ. Нормативната уредба изисквала изрично в условията за предоставяне на банковата услуга да бъдат посочени както методиката /методът/ за изчисляване на съответната лихва, така и предпоставките за нейната промяна през времетраене на договора. Посочените две кумулативни изисквания било необходимо да са определени по недвусмислен начин, за да не подвеждат потребителите, какъвто е и ответникът по процесния договор. Така определените клаузи на чл. 3.2. и чл. 3.3 също били недействителни като противоречащи на изискванията на чл. 58 ЗКИ, доколкото не определят ясно и конкретно дължимите такси. Същите не позволявали на потребителя да прецени икономическите последици от сключването на договора, поради което били неравноправни и по смисъла на чл. 143, ал. 2, т.19 ЗЗП.

От договора за кредит не се установявало нито основанието, нито начинът, по който били определени претендираните от ищеца разходи за уведомяване в размер на 72,00 лева. Самото вписване на посочената сума в извлечението от счетоводните книги на банката не можело да обоснове тяхната дължимост. В настоящия случай било нарушено императивното изискване на цитираната разпоредба, тъй като в договора се съдържала единствено обща препратка към Тарифата за таксите и комисионните на банката.

Моли съда да постанови решение, с което да отхвърли исквете.

В съдебно заседание, ищецът, редовно призован, не се явява, а се представлява. С депозирано становище моли съда да уважи предявените искове и да му присъди направените разноски.

В съдебно заседание ответникът, редовно призован, чрез неговия особен представител се явява, като заема позиция за неоснователност на исквете.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните, прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, съобразно изискванията на чл. 235, ал. 2 ГПК, приема за установено от фактическа страна следното:

От представените и приети като писмени доказателства договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г. /л. 4 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд/, Общи условия към него /л. 5-6 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд/, се установява, че на 18.05.2016 г. страните са сключили Договор за кредитна карта за бизнес клиенти за сумата от 3000,00 лв. кредитен лимит т.е. установяват се правнорелевантните обстоятелства, че между „Уникредит Булбанк“ АД, като кредитодател, и ЗК „М. Ю.“, като кредитополучател, и Д. Х. представляващ кредитополучателя и заедно с това солидарен длъжник е сключен на 18.05.2016 г. договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., като сумата по кредита е била реално предоставена от кредитора и **усвоена от оправомощения картодържател** – ответника Д. Х., вкл. ответникът е извършвал и погасявания при използване на кредитната карта /така т. 1 от заключението на съдебно счетоводната експертиза, л. 91-99 от делото/. В тази връзка са налице недвусмислени писмени доказателства и заключение на съдебно-счетоводната експертиза, че именно ответникът Д. Х. е използвал кредитната карта, вкл. е погасявал суми по кредита при нейното използване /вж. писмени доказателства л. 9-11 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд и т. 1 от заключението на съдебно - счетоводната експертиза/.

Съгласно представения по делото договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г. сключен между „Уникредит Булбанк“ АД и кредитополучателя ЗК М. Ю., и Д. Х. представляващ кредитополучателя и заедно с това солидарен длъжник, ведно Общите условия към договора /л. 4-6

от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд и л. 7-15 от ч.гр.д. № 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд/, страните са уговорили издаване и предоставяне на кредитна карта на оправомощен държател – ответника Д. Й. Х. с размер на разрешен кредитен лимит от 3000,00 лв., с краен срок на кредитния лимит – 18.05.2018 г. Месечният лихвен процент по договора бил 1,35% останал непроменен през целия срок на договора /т. 5 от заключението на съдебно/счетоводната експертиза/. Минималната погасителна вноска за един период на клиентски плащания била 90,00 лв. Договорът е сключен при отнапред установени Общи условия /л.5-6 от делото/, които са представени по делото и са подписани от страна на кредитополучателя и солидарния длъжник. Представени са от ищеца и справки за движение по сметка /л. 8-14 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд/, от които се установява, че са налице както преводи по кредитната карта, така и извършени от ответника Д. Х. вноски по кредитната карта.

Представени са също по делото рамков договор от 17.11.2014 г. за събиране на вземания, сключен между „Уникредит Булбанк“ АД и адв. Я. Д.-К. /л. 20-22 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд/, като съгласно този рамков договор до кредитополучателя и до солидарния длъжник – ответник са били изпратени писма за обявяване на предсрочна изискуемост, съдържащи и покани за доброволно изпълнение, които са били получени от ЗК М. Ю., но не и от ответника Д. Х. /л. 20-27 от ч.гр.д. № 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд/.

От заключението на вещото лице по приетата по делото съдебно-счетоводна експертиза /л. 129-137 от делото/, която съдът кредитира като компетентно изготвена, се установява, че за периода от сключване на договора до датата на изготвяне на заключението /04.06.2016 г. – 30.09.2019 г./ са били усвоени общо 9291,96 лв. в рамките на кредитния лимит от 3000,00 лв., като в посочения период са били извършвани и погасявания/плащания с общ размер на вноските от 6384,43 лв. /т. 1 и 2 от заключението/. Към момента размерът на дълга възлизал на 2801,22 лв. главница, договорна лихва - 144,00 лв., обезщетение за забава - 431,11 лв. и разходи за уведомяване – 72,00 лв. /т. 3 от заключението/. Месечният лихвен процент не е бил променян в срока на действие на договора за кредит /т. 5 от заключението/.

От приложеното ч.гр.д. № 2671/2020 г. по описа на Старозагорски районен съд, се установи, че съдът е издал в полза на „Уникредит Булбанк“ АД срещу ЗК М. Ю. и Д. Х. заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 417 ГПК № **** г. за сумите: сумата от 2801,22 лв., представляваща главница по договор за потребителски паричен кредит № ***** г., сумата от 144,00 лв. - договорна /възнаградителна/ лихва, начислена за периода от 16.08.2019 г. до 30.10.2019 г., сумата от 431,11 лв. обезщетение за забава за периода 30.10.2019 г. – 29.10.2020 г., 72,00 лв. разходи ведно със законната лихва върху главницата, считано от 30.10.2020 г. до окончателно плащане на вземането, както и за разноските по заповедното производство в размер на 68,97 лв. за държавна такса и 60,00 лв. с ДДС адвокатско възнаграждение.

При така установената фактическа обстановка, Старозагорски районен съд прави следните правни изводи, като паралелно ще бъде даден и отговор на възраженията на ответника в отговора на исковата молба:

„Уникредит Булбанк“ АД представлява финансова институция по смисъла на чл. 3, ал. 2 ЗКИ, поради което може да отпуска заеми със средства, които не са набавени чрез публично привличане на влогове или други възстановими средства, което е налице в случая. Това определя дружеството като кредитор по смисъла на чл. 9, ал. 4 ЗПК.

Уважаването на исковете е обусловено от наличието на следните предпоставки: 1/ наличието на валидно облигационно отношение, породено от договор за потребителски кредит, по силата на който ищецът има качеството на кредитодател, а ответникът - на солидарен длъжник; 2/ реалното предоставяне от кредитодателя на кредитополучателя или солидарния длъжник на сумата, претендирана като главница по договора; 3/ настъпване на падежа на задължението на кредитополучателя, респ. солидарния длъжник, касаещо връщане на главницата, и 4/ неизпълнение на това задължение.

Въз основа на приетите по делото писмени доказателства и съдебно-счетоводна експертиза, настоящият съд приема за установени твърденията на ищеца, че между него и ЗК „М. Ю.“ е налице облигационна връзка, възникнала по силата на сключен между тях договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., като оправомощеният картодържател и

солидарен длъжник по договора е бил ответникът Д. Х. /представляващ търговеца към момента на сключване на договора/, по силата на който ищецът е предоставил кредитна карта с кредитен лимит от 3000,00 лв. на ответника Д. Х.. Тези факти се установяват от приложените писмени доказателства, цитирани по-горе, които удостоверяват по безспорен начин и изложените от ищцовата страна твърдения относно сключването на процесния договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., начина и условията на сключването на процесния договор и неговите съществени условия, в т.ч. възникналите задължения за кредитополучателя. В тази връзка от приетата по съдебно счетоводна експертиза /нейната т. 1/, настоящият съд намира за установен по делото и факта, че кредиторът е изпълнил задължението си да предостави кредитната карта с лимит от 3000,00 лв., като от писмените доказателства /л. 9-11 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд и т. 1 от заключението на съдебно счетоводната експертиза/ се установи, че **ответникът не само е ползвал кредитната карта, но в определени моменти е правил и погасявания на суми по тази кредитна карта. Поради това възраженията в отговора на исковата молба на ответника свързани с липса на договор за кредитна карта, усвояване на кредитната сума чрез предоставяне на кредитната карта, вкл. че кредитната карта не е получена от ответника Д. Х. не се споделят от настоящия съд**, тъй като от една страна е налице договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г. и от друга страна са налице както писмени доказателства, така и заключение на съдебно счетоводна експертиза, че именно ответникът е ползвал кредитната карта – налице са реални транзакции /**както по усвояване, така и по погасяване на суми**/, т.е. очевидно кредитната карта е била не само получена, но и използвана. Освен това при положение, че е установено използването на кредитната карта, самият ответник не твърди това да е сторено от друго, различно от него лице, като следва да се има предвид и това, че кредитополучателят е юридическо лице, т.е. то не може лично да използва кредитната карта, а и **изрично съгласно клаузите на договора оправомощен държател е ответника. При това положение е явно, че представляващият юридическото лице и солидарен длъжник Д. Х. е получил и използвал кредитната карта, за което както се каза са налице писмени доказателства и заключение на съдебно-счетоводната експертиза**. Нещо повече – по правилата за разпределянето на

доказателствената тежест в гражданския процес изпълнението на правните задължения следва да се установи от страната, която навежда този положителен факт – арт. чл. 154, ал. 1 ГПК, чрез пълно и главно доказване. Всяка страна в процеса трябва да установи чрез пълно и главно доказване фактите, от които черпи благоприятни за себе си правни последици, като прилагането на неизгодните процесуални последици от недоказването в процеса на определен правнорелевантен факт не е обусловено от установяването на друго правнозначимо обстоятелство, процесуалното задължение за чието доказване принадлежи на ответната страна. Ответникът не твърди и не сочи доказателства, че някой друг е използвал кредитната карта, а дори това да беше така това обстоятелство също не би означавало, че това се е случило без знанието и съгласието на ответника. Но както се посочи от една страна ответникът не дори не твърди друго лице да е използвало кредитната карта и от друга страна отново както се посочи по-горе са налице достатъчно доказателства, че ползващият кредитната карта съгласно условията на договора е именно той.

След като по делото се установи възникналото облигационно правоотношение между „Уникредит Булбанк“ АД и кредитополучателя, вкл. солидарния длъжник, използване на кредитната карта **следва се прецени дали договорът е действителен** с оглед възраженията на ответника в отговора на исковата молба.

1/ Ищецът е изпълнил задълженията си по договора за заем, като е предал на кредитополучателя и солидарния длъжник възможност да използват заемната сума. Така в тежест на кредитополучателя, както и в тежест на другото задължило се солидарно лице – Д. Х. е възникнало задължението за връщане на получената в заем сума съгласно условията на договора. Не се ангажират доказателства за изпълнение на това задължение.

Възражението в отговора на исковата молба свързано с позоваването на разпоредбите за поръчителство по отношение на длъжника Д. Й. Х. и оттам извеждане на доводи за недължимост на сумата от него **е неоснователно** поради следното - по своята същност солидарната отговорност е вид лично обезпечение, тъй като позволява на кредитора да се обърне срещу повече от един длъжник за една и съща престация, с което се гарантира интересът му, че ще бъде удовлетворен. Поръчителството е също

лично обезпечение, тъй като поръчителят отговаря за чужд дълг. Съгласно нормата на чл. 141, ал. 1 ЗЗД договорът за поръчителство е основание за възникване на солидарна отговорност между поръчителя и главния длъжник, но между поръчителството и солидарната отговорност са налице съществени различия. Поръчителството е договор, различен от юридическия факт, пораждащ главното задължение, докато солидарността по принцип възниква от един и същ юридически факт. Отговорността на поръчителя е акцесорна, тъй като отговаря за чужд дълг и е обусловена от неговия обем, докато отговорността на солидарния длъжник е самостоятелна. Поръчителят отговаря за всички последици от неизпълнението на главния дълг, докато солидарния длъжник само за собственото си виновно поведение. Погасяването по давност на главния дълг освобождава поръчителят от задължението му, докато погасяването по давност на едно от солидарните задължения не погасява другите. Когато едно лице желае да обезпечи изпълнението на чужд дълг, той има право да избере по какъв начин да направи това – като поръчител, като солидарен длъжник, чиято солидарна отговорност е уговорена в договора, или като встъпи в дълг по реда на чл. 101 ЗЗД, в който случай също възниква солидарна отговорност. Поради това поемането на задължение за чужд дълг не означава автоматично, че е налице поръчителство. В случая, като се има предвид, че източник на солидарността е един и същ юридически факт – договорът за заем, с който ответникът Д. Х. се е задължил да отговаря солидарно с кредитополучателя за плащането на всички дължими към ищеца суми, **като оправомощен държател на кредитната карта** /вж. чл. 1 от договора/, отношенията между страните се уреждат по правилата на чл. 121 – 127 ЗЗД относно солидарните задължения. Както се отбеляза по – горе, поръчителството е договор, различен от юридическия факт, пораждащ главното задължение, страни по който са кредиторът и поръчителят, а в настоящия случай такова съглашение между ищеца и ответника Д. Х. не е налице /изцяло в същия смисъл **решение № 117/04.04.2013 г. на Хасковски окръжен съд по в.гр.д. № 167/2013 г., недопуснато до касационно обжалване с определение № 471/11.06.2014 г. на ВКС по т.д. № 3720/2013 г., I т.о./**.

Поради това ответникът Х., не се е задължил при условията на чл. 138 ЗЗД, а при условията на чл. 101 ЗЗД, като не е поел задължение да „поръчителства“, а като „съдлъжник“ по него, наред с длъжника „М.-З. К.“.

Процесният договор за заем не съдържа изрични клаузи за това, че солидарния длъжник поема задължението като поръчител и по същество липсват уговорките, характерни за договор за поръчителство. При поръчителството е налице самостоятелно правоотношение за отговорността с правомощията на поръчителя по чл. 142 ЗЗД, а във втория случай, както и в настоящия, такова правоотношение и такива правомощия липсват /така и **решение № 39/11.04.2016 г. на Бургаски апелативен съд по в.т.д. № 65/2016 г., недопуснато до касационно обжалване с определение № 552/13.09.2017 г. на ВКС по т.д. № 2148/2016 г., II т.о./**. В настоящия случай, в титулната част на договора за кредитна карта за бизнес клиенти ясно е посочено, че страните по него са, както следва: „Уникредит Булбанк“ АД - заемодател, Д. Й. Х., в качеството си на представляващ на ЗК „М. Ю.“ - заемополучател, а Д. Й. Х. лично за себе си – „солидарен длъжник“ и **„оправомощен картодържател“**. В края на писмения договор, пълномощникът на „Уникредит Булбанк“ АД се е подписал като кредитор, Д. Й. Х., в качеството си на представляващ на ЗК „М. Ю.“ – заемополучател/клиент и Д. Й. Х. отново като „солидарен длъжник“ и „оправомощен картодържател“. Солидарните длъжници са се съгласили кредитния лимит да се предоставя и достъпва чрез кредитна карта, като „оправомощеният държател“ /в случая ответника Д. Х./ **ще усвоява суми по кредитния лимит** за сметка на клиента /ЗК „М. Ю.“/, т.е. от клаузите на самия договор се установява, че страните по него са постигнали договореност ответникът Д. Х. да усвоява и да разполага със сумите по одобрения кредитен лимит на кредитната карта – всъщност да получи заемната сума. В тази връзка при анализ на съдържанието на уговорените в писмения договор права и задължения на страните по него, подписването му от ответника в качеството на „солидарен длъжник“ и на съществените уговорки в договора, реалното предаване и преминаването на парите в патримониума на заемополучателя ЗК „М. Ю.“, но чрез оправомощения държател на кредитната карта – ответника Д. Х., очакването двамата заедно да погасяват дълга /вж. чл. 9 от договора за кредитна карта – „Издължаване“/, настоящият съд намира, че намерението на страните по договора и преследваната от тях цел, е ответникът Д. Х. да получава суми по кредита и да погасява задължения, което той реално е и извършвал.

Поради това с оглед данните по делото и предвид разпоредбата на чл. 121 ЗЗД в случая солидарността е уговорена чрез правна сделка, т.е. по волята на лицата, които са я сключили, а не възниква по силата на закона - чл. 141 ЗЗД. Не е налице твърдящата хипотеза на чл. 138 и чл. 141 ЗЗД. За разлика от поръчителството, при което поръчителят отговаря за чужд дълг, при уговорената солидарна задълженост, всеки от солидарните длъжници дължи на свое независимо основание и отговорността няма акцесорен характер. В тази връзка, тъй като в случая източник за солидарността е конкретният договор, а не законът, разпоредбата на чл. 147 ЗЗД, предвиждаща ограничение във времето, през което поръчителят остава задължен към кредитора след падежа на главното задължение /само ако в рамките на шестмесечен преклузивен срок кредиторът е предявил иск срещу длъжника/, не се прилага /така **решение № 654/08.01.2008 г. на ВКС по т.д. № 320/2007 г., II о., определение № 281/29.05.2015 г. на ВКС по т.д. № 1175/2014 г., II т.о./**. Предвид изложеното настоящият съд счита, че ответникът Х. няма качеството на поръчител, което изключва приложението на чл. 147, ал. 1 ЗЗД, предвиждаща ограничение във времето, през което поръчителят остава задължен към кредитора след падежа на главното задължение.

2/ По отношение на възраженията на ответника свързани с предсрочната изискуемост на задълженията по договора за кредитна карта за бизнес клиенти се установи по делото, че от обективна страна са налице условията за предсрочна изискуемост на кредита по чл. 15.1 и чл. 15.1.1. от договора за предоставяне на кредитна карта на бизнес клиенти /л. 4-6 от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд, така и заключение на съдебно-счетоводна експертиза/, като настъпва автоматично прекратяване на договора и обявяване на неговата предсрочна изискуемост, без да е необходимо кредитодателят да изпраща на длъжника уведомление, покана, предизвестие или други. Не са установени обаче условията за настъпването на предсрочната изискуемост от субективна страна по отношение на ответника по делото, като настоящият съд **принципно споделя** изразеното от особения представител на ответника в тази връзка – по делото са представени доказателства, че кредиторът е обявил на длъжниците, че е упражнил правото си да направи кредита предсрочно изискуем, като само уведомителното писмо до ЗК „М. Ю.“ е било получено /вж. писмени доказателства, л. 20-21 от ч.гр.д. № 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд/, а уведомителното писмо

до ответника Д. Х. е останало неполучено – вж. писмени доказателства, л. 27-27 от ч.гр.д. № 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд/. **В случая обаче това обстоятелство не може да ползва ответника поради следното:** заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК е подадено на **30.10.2020 г.** /л. 2 от ч.гр.д. № 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд/, а договорът за кредитна карта за бизнес клиенти е сключен на 18.05.2016 г., като неговият срок е две години – изрично в т. 4.1. и т. 4.4. от договора е посочено, че срокът на действие на договора, респ. кредитния лимит е до **18.05.2018 г., т.е. към момента на подаване на заявлението срокът на договора е изтекъл.** По делото не са представени доказателства, а и не се твърди нито от ищеца, нито от ответника срокът на договора да е бил продължен съгласно възможността на чл. 12.2. от договора едностранно от ищеца, т.е. **няма спор между страните, че договорът е изтекъл още на 18.05.2018 г. - особеният представител на ответника, в отговора на исковата молба също коректно сочи, че не са налице доказателства за продължаване срока на договора.** Дори обаче да се приеме, че срокът на договора за кредитна карта за бизнес клиенти е **продължен с нови две години, т.е. до 18.05.2020 г.** /ищецът съгласно изричната уговорка на 12.2. от договора има правото да продължи договора за нов двугодишен период, което право може да бъде упражнено само веднъж/еднократно//, за което обстоятелство както се каза няма нито твърдение, нито доказателства и от двете страни по делото, се стига до същия правен резултат. Независимо кой момент ще се приеме за краен срок на договора за кредитна карта за бизнес клиенти 18.05.2018 г. или 18.05.2020 г. /макар, че за приложимост на втората дата не са налице никакви доказателства, а и особеният представител на ответника в отговора на исковата молба също сочи, че не са налице такива доказателства/ то отново към датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК – 30.10.2020 г. срокът на договора за кредитна карта за бизнес клиенти е изтекъл.

Действително в решение № 200/18.01.2019 г. на ВКС по т.д. № 665/2018 г., I т.о. се сочи, че предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем за потребление по чл. 240 ЗЗД, уредена в нормата на чл. 71 ЗЗД, представлява преобразуващо право на кредитора за изменение на договора, което се упражнява с едностранно волеизявление. Волеизявлението следва да достигне до насрещната страна и поражда действие, ако са били

налице обективните предпоставки за предсрочната изискуемост, уговорени в договора или предвидени в закона. Договорът се изменя в частта за срока за изпълнение на задължението за връщането на заетата парична сума, като се преобразува от срочен в безсрочен. От момента на достигане на волеизявлението на кредитора до длъжника целият или неплатеният остатък от заема е изискуем и за кредитора възниква възможност да иска плащането му от длъжника-заемател. Страните по договора за заем за потребление по ЗЗД могат в рамките на очертаната от нормата на чл. 9 ЗЗД договорна свобода да уговорят възможността кредиторът да иска изпълнение на задължението за връщане на заетата сума преди първоначално определения срок и предпоставките за предсрочната изискуемост. Изключено е обаче предварително да уговорят, че при неплащане или настъпването на други обективни обстоятелства целият заем става предсрочно изискуем, без да е необходимо волеизявление на кредитора за обявяване на предсрочната изискуемост. Такава уговорка за „автоматично“ настъпване на предсрочната изискуемост на вземането по договор за заем не поражда действие, тъй като противоречи на характера на предсрочната изискуемост на преобразуващо право на кредитора, което се упражнява с негово едностранно волеизявление и чието действие настъпва с достигането му до длъжника при наличие на обективните предпоставки за изгубване преимуществото на срока, уговорените в договора или предвидените в закона. Следователно независимо дали в договора има уговорка, че при неплащане на определен брой вноски или други обстоятелства, това не поражда действие, освен ако кредиторът изрично не е заявил, че упражнява правото си да обяви кредита за предсрочно изискуем и това волеизявление е достигнало до длъжника.

Настоящият съд, въпреки, че принципно споделя съображенията изложени в цитираното решение на ВКС, намира, че същото е неприложимо в случая, тъй като още преди подаване на заявлението за издаване на заповед по чл. 417 ГПК /30.10.2020 г./ срокът на договора е изтекъл /18.05.2018 г./. Освен това в т. 2 от ТР № 8/02.04.2019 г. на ВКС по т.д. № 8/ 2017 г. на ОСГТК, се сочи, че е допустимо предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост да бъде уважен само за вноските с настъпил падеж, ако предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за

изпълнение въз основа на документ. Предявеният по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК иск за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост може да бъде уважен за вноските с настъпил падеж към датата на формиране на силата на пресъдено нещо, въпреки, че предсрочната изискуемост не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК. 2. Разграничението на вноските с настъпил и ненастъпил падеж в заявлението за издаване на заповед за изпълнение въз основа на документ по чл. 417 ГПК и в исковата молба по чл. 422, ал. 1 ГПК, не е условие за редовност на исковата молба и за уважаване на иска по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК за установяване дължимост на вземане по договор за банков кредит поради предсрочна изискуемост, когато тя не е била обявена на длъжника преди подаване на заявлението. Следвайки приетото по задължителното за настоящия съд тълкувателно решение, независимо от извода, че предсрочната изискуемост не е надлежно обявена на длъжника, което е пречка за уважаване на исковете на това основание, настоящият съд следва да уважи предявените искове за вноските с настъпил към настоящия момент падеж /така и **решение № 7/19.05.2017 г. на ВКС по гр. д. № 60053/16 г., I т.о., решение № 180/31.07.2017 г. на ВКС по т. д. 1357/16 г., решение № 103/07.08.2017 г. на ВКС по т. д. № 851/16 г., I т. о., решение № 208/09.02.2018 г. на ВКС по т. д. № 394/17 г., I т.о./.**

Съобразявайки уговорените в договора за кредитна карта срокове на договора за кредитна карта за бизнес клиенти настоящият съд констатира, че **още преди подаване** на заявлението за издаване на заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК /30.10.2020 г./ е настъпил падежа на всички парични задължения на ответниците /**18.05.2018 г./**. Ето защо, така както е разяснено и в т. 9 ТР № 4/2013 г. на ОСГТК на ВКС, в настоящия случай са падежирали всички парични задължения по договора за кредит, тъй като срокът на договора е изтекъл още на 18.05.2018 г. /дори в случая не е приложим чл. 235, ал. 1 ГПК, тъй като в хода на процеса не е падежирало задължение/.

3/ По материалноправния въпрос поставен в отговора на исковата молба от ответника, дали физическото лице – съдлъжник по договор за банков кредит, по който кредитополучателят е търговец /ЗК М. Ю. е търговец – арг. чл. 1, ал. 2, т. 2 от Търговския закон/, има качество на потребител по ЗЗП и може ли да се позовава на неправомерност на клаузи в договора, е създадена

константна практика на ВКС, обективирана напр. в решение № 308/29.01.2019 г. на ВКС по т.д. № 2931/2017 г., II т.о., решение № 38/23.06.2017 г. на ВКС по т.д. № 2754/2015 г., I т.о., решение № 84/20.07.2017 г. на ВКС по т.д. № 1934/2015 г., I т.о., вкл. практика на инстанционни съдилища – решение № 82/15.06.2022 г. на Великотърновски апелативен съд по в.гр.д. № 89/2022 г., решение № 392/03.08.2022 г. на Пловдивски апелативен съд по в.гр.д. № 158/2022 г., решение № 603/19.08.2022 г. на Софийски апелативен съд по в.т.д. № 5/2022 г., която е в съответствие със задължителната практика на СЕС, постановена по транспонирани в ЗЗП съгласно § 13а т. 9 ДР на ЗЗП разпоредби на Директива 93/13/ЕИО на Съвета от 05.04.1993 г. относно неравноправните клаузи в потребителски договори. **Приема се**, че физическо лице – съдлъжник по договор за банков кредит с кредитополучател търговец или обезпечаващ такъв кредит, може да има качеството на потребител по ЗЗП и да се позовава на неравноправност на клаузи в договора, но само ако действа за цели извън рамките на неговата търговска или професионална дейност, като даденото обезпечение, включително поетия ангажимент като съдлъжник, не се считат за цел извън и независимо от всяка търговска дейност или професия, ако физическото лице има тесни професионални /функционални/ връзки с кредитополучателя – например участва в неговото управление или има мажоритарно участие в същото. За да установи качеството „потребител“ на съответното физическо лице, съдът следва да съобрази обстоятелствата по делото във всеки конкретен случай. В настоящия казус релевантни за преценката на съда са следните обстоятелства: Кредитополучателят по процесния договор е юридическо лице кооперация, която по силата на изричната разпоредба на чл. 1, ал. 2, т. 2 от Търговския закон е търговец; целевото предназначение на кредита е издаване на кредитна карта за бизнес клиенти, но дори да се приеме, че не е ясна целта на отпускане на кредита, то ответникът Д. Х. е функционално свързан с търговеца кредитополучател /към момента на сключване на договора, вкл. настоящия момент е бил представляващ кооперацията и действителен собственик на юридическото лице /което се установява от вписванията в търговския регистър по партидата на дружеството, л. 30 от делото/, като не са ангажирани доказателства, че при договорното си обвързване с банката ответникът Д. Х. е действал извън търговската дейност на самата кооперация,

т.е. за цели, които не са търговски и са извън предмета на конкретния договор. При съвкупния анализ на всички тези обстоятелства и при съобразяване на посочената съдебна практика, настоящият съд приема, че придобиването от ответника на качеството на съдлъжник към ищеца е осъществено с оглед функционалната и професионална обвързаност на ответника с кооперацията – кредитополучател, поради което ответникът не притежава качеството на потребител по смисъла на легалната дефиниция на § 13, ал. 1, т. 1 от ДР на ЗЗП и съответно не се ползва със защитата, установената за тези правни субекти в глава шеста от ЗЗП. По тази причина възраженията в отговора на исковата молба за нищожност на отделни клаузи на договора за кредит основани на потребителска защита, не следва да се разглеждат по същество.

Казаното в предходния абзац важи и за възражението в отговора на исковата молба досежно дължимостта на 72,00 лв. разходи за уведомяване – в съответствие с изложеното в настоящия абзац в **определение № 260097/18.01.2021 г. на Старозагорски районен съд по ч.гр.д. № 3436/2020 г.** също е прието, че при договор за банков кредит сключен между банка и юридическо лице търговец не се прилагат разпоредбите на чл. 33, ал. 2 ЗПК и чл. 10а, ал. 2 ЗПК и конкретно в тази хипотеза разходите за уведомяване са дължими.

4/ По отношение възражението в отговора на исковата молба за допуснато нарушение на разпоредбите на ЗКИ и по-конкретно на чл. 58, ал. 1, т. 2 ЗКИ – за предоставяне от ищеца на ясни условия по отпусканите кредити с посочване на лихвения процент, изразен като годишен лихвен процент, метода за изчисляване на лихвата, както и условията, при които може да се променя лихвата до пълното погасяване на кредита и на чл. 59 ЗКИ – за обявяване по ясен и разбираем за клиентите начин на условията по влоговете и кредитите в общодостъпни помещения, настоящият съд намира същото за неоснователно. Договорът за банков кредит отговаря на изискванията, предвидени в цитираните разпоредби. Независимо че не е изрично посочено, от съдържанието на договора, обсъдено и с установеното от т. 5 от заключението на съдебно-счетоводната експертиза става ясно, че се касае до договор за кредитна карта – на кредитополучателя е отпуснат кредитен лимит в размер на договорената сума със задължение да я върне до фиксиран краен срок, като той има право да я върне по всяко време изцяло или на части и за

ползвания паричен ресурс дължи лихва само върху усвоения размер. Именно по тази причина липсват погасителни планове, защото няма уговорки между страните за погасяване на дълга на ежемесечни погасителни вноски, включващи главница и лихва /така и напр. **решение № 82/15.06.2022 г. на Великотърновски апелативен съд по в.гр.д. № 89/2022 г./**. Лихвата не е фиксирана в договора в точен размер, но е определяема, защото е посочен начинът на нейното формиране /вж. т. 8 от Общите условия, л. 5-6- от гр.д. № 1415/2022 г. на Казанлъшки районен съд/. Установи се, че месечният лихвен процент от 1,35% **не е бил променян** в срока на действие на договора за кредит /т. 5 от заключението на съдебно-счетоводната експертиза/.

По разноските:

При този изход на делото, с оглед задължителното тълкуване на закона, дадено в т. 12 от Тълкувателно решение № 4/2013 от 18.06.2014 г. по тълкувателно дело № 4/2013 г. по описа на ВКС, ОСГТК, съдът, който разглежда иска по чл. 415, ал.1 ГПК, следва да се произнесе за дължимостта на разноските, направени в заповедното производство, като съобразно изхода на спора разпреди отговорността за разноските както в исковото, така и в заповедното производство. С оглед изхода на спора ответникът дължи на ищеца на основание чл. 78, ал. 1 ГПК разноски за исковото производство в размер на общо 1306,63 лв. /адвокатско възнаграждение, държавна такса, възнаграждение за особен представител и възнаграждение за вещо лице/ и разноски за заповедното производство в размер на общо 128,97 лв. /държавна такса и адвокатско възнаграждение/.

Така мотивиран и на основание чл. 235, ал. 1 ГПК, **Старозагорски районен съд,**

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО по исковете с правна квалификация по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 9, ал. 1 ЗПК и чл. 430, ал. 1 ТЗ, **по** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 9, ал. 1 ЗПК и чл. 430, ал. 2 ТЗ, **по** чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 9, ал. 1 ЗПК и чл. 86, ал. 1 ЗЗД и **по** чл. 422, ал. 1 ГПК по отношение на Д. Й. Х., ЕГН: ***** и адрес: *****, съществуването на вземането на „Уникредит Булбанк“ АД, ЕИК: 831919536, със седалище и адрес на управление: гр. София, пл. „Света Неделя“ № 7 както следва: **1/** за

сумата от **2801,22 лв.**, представляваща неплатена **главница** по договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., **2/** за сумата от **144,00 лв.**, представляваща **възнаградителна лихва** за периода 16.08.2019 г. – 30.10.2019 г., **3/** за сумата от **431,11 лв.** представляваща **обезщетение за забава** за периода 30.10.2019 г. – 29.10.2020 г. и **4/** за сумата от **72,00 лв.** **разходи за уведомяване** за установяване съществуването на вземания на ищеца „Уникредит Булбанк“ АД спрямо Д. Й. Х., по договор за кредитна карта за бизнес клиенти № ***** г., за които вземания е издадена заповед за изпълнение по чл. 417 ГПК № **** г. по ч.гр.д. 2671/2020 г. на Казанлъшки районен съд, ведно със законната лихва от 30.10.2020 г. върху главницата до окончателното плащане.

ОСЪЖДА на основание чл. 78, ал. 1 ГПК Д. Й. Х., ЕГН: ***** и адрес: ***** да заплати на „Уникредит Булбанк“ АД, ЕИК: 831919536, със седалище и адрес на управление: гр. София, пл. „Света Неделя“ № 7, сума в размер на **1306,63 лв.** /хиляда триста и шест лева и шестдесет и три стотинки/, представляваща направените в исковото производство съдебни разноси за доплатена държавна такса, адвокатско възнаграждение, възнаграждение за особен представител и възнаграждение за вещо лице, както и сума в размер на **128,97 лв.** /сто двадесет и осем лева и деветдесет и седем стотинки/, представляваща направените в заповедното производство по ч.гр.д. № 2671/2020 г. по описа на Казанлъшки районен съд съдебни разноси за платена държавна такса и за адвокатско възнаграждение.

Решението подлежи на въззивно обжалване с въззивна жалба пред Старозагорски окръжен съд двуседмичен срок от връчването му на страните.

На основание чл. 7, ал. 2 ГПК, на страните да се връчи препис от решението.

Съдия при Районен съд – Стара Загора: _____